

Қарз васиятдан авлодир

Image not found or type unknown

07:30 / 01.03.2024 1834

Аллоҳ таоло марҳамат қилади:

وَاجِدٍ لِّكُلِّ وِلَايَةٍ اَلْتَّصِفُ فَهِيَ وَاجِدَةٌ كَانَتْ وَاِنْ تَرَكَ مَا تُلْتَمَسُ فَلَهُنَّ اَثْنَتَيْنِ فَوْقَ نِسَاءِ كُنَّ فَاِنْ اَلْاُنْثَيَيْنِ حَظٌّ مِّثْلُ الذَّكَرِ اَوْلَادِكُمْ فِي اَللّٰهِ يُوَصِّيْكُمْ
ءَاَبَاؤُكُمْ دِيْنَ اَوْ يَهَا يُوَصِّي وَصِيَّتِيْ بَعْدِ مِّنَ السُّدُسِ فَلِاُمِّهِ اِخْوَةٌ لَهُ كَانَ فَاِنْ اَلْتُّلْتُ فَلِاُمِّهِ اَبَوَاهُ وَوَرِثَةٌ وَلِدٌ لَّهُ يَكُنْ لَّهُ فَاِنْ وَلِدٌ لَّهُ كَانَ اِنْ تَرَكَ وَمَا السُّدُسُ وَمَتْمَا
حَكِيْمًا عَلِيْمًا كَانَ اَللّٰهُ اِنْ اَللّٰهُ مِّنْ فَرِيضَةٍ نَّفَعَا لَكُمْ اَقْرَبُ اَيُّهُمْ تَدْرُونَ لَا وَاَبْنَاؤُكُمْ ﴿١١﴾

«У қилган васият ёки қарз(адо этилгани)дан сўнг...» (Нисо сураси, 11-оят).

Ояти кариманинг зоҳири васият қарздан олдин туришига далолат қилади. Лекин аслида иш бунинг аксидир: қарз васиятдан авлодир. Аввало марҳумнинг қарзлари адо қилиниб, кейин унинг васияти амалга

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилади:

نَفَعَالِكُمْ أَقْرَبُ إِلَيْهِمْ تَدْرُونَ لَا وَأَبْنَاؤُكُمْ ءَابَاؤُكُمْ

«Ота-оналарингиз ва фарзандларингиздан қай бирлари сиз учун манфаатлироқ эканини билмайсизлар» (Нисо сураси, 11-оят).

Бу ояти каримада меросни тақсимлашни Аллоҳ табарока ва таоло Ўз зиммасига олганлигига ишора бордир. У зот бу тақсимотни бандаларидан ҳеч бирига ташлаб қўймади, чунки одамзод қанчалик адолатнинг рўёбга чиқишини хоҳласа ҳам, унга мукамал кўринишда ета олмайди. Оятдаги тақсимотдагидек адолат қилишга кучи етмайди, чунки улар фарзандлари ва ота-оналарининг қайси бири ўзларига манфаатлироқ эканини билишмайди. Қудрати буюк бўлган Аллоҳ эса ҳақимдир, алиймдир. У Зот тақсимда адолат қилди, беришда барчани рози қилди.

يُوفُونَ لِقَوْمِهِمْ حُكْمًا إِنَّ اللَّهَ مِنْ أَحْسَنِ مَنِ بَعِثُوا فِي الْجَاهِلِيَةِ أَرْحَمَ

«Аниқ ишонадиган қавмлар учун Аллоҳдан кўра ҳукми яхшироқ ким бор?!» (Моида сураси, 50-оят).

«Ислом шариатида мерос илми» китобидан

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 24 августдаги 03-07/5163-рақамли ҳамда 2022 йил 27 сентябрдаги 03-07/7348-рақамли хулосалари асосида тайёрланган.